

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XI. Ratio tyrones iuuandi ante votorum emissionem; seque ad eadem
edenda præparandi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

obedientia & subiectione? an quietem, solitudinem siue recollectionem, & silentium ament: vt seorsim cum Deo agant? an sint generoso corde, cupientes eleuare se super seipos: vt egregia quæque in Diuino seruitio libenter aggrediantur: & studeant intime coniungi suo Creatori? an ad res humiles & abiectas afficiantur; & propendeant, vt vltimum sibi locum in rebus vniuersis eligant? & an ad opprobria, dolores, & ærumnas sustinendas parati sint, easque esuriant, ac sitiant? Hæ præcipue sunt dotes & qualitates feruentium Tyronum: quamuis non statim possint illas ad eam perfectas habere. Sed Prælati ac eorum Magistris incumbit, eos iuuare, & ad progressum stimulare: vt in proximo capite apparebit.

CAPVT XI.

RATIO TYRONES IUVANDI ANTE VOTORVM EMISSIONEM; seq. ad eadem edenda præparandi.

QVAMVIS DEUS DOMINUS noster vocans ad statum religiosum & inspirans renunciations & vota, quæ in eo fiunt: præcipue adiuet gratia efficacia suæ vocationis, vt ea executioni mandentur, cooperante ipso nouitio feruenter, vt dictum est: vult nihilominus, vt Prælati Religionum per Moysen significati; & Magistri nouitiorum per Aaton, curam gerant eorum, quos ipse vocauit; iuuentque vt promulga mundo recedant, & consciant in ipso Nouitiatu itinera perfectionis cum tanto seruore, vt suorum votorum oblationem & Professionem ipsa exerce lenter perficiant: ad tres præcipuos fines in hoc aspicientes. *Primus* est, in sui Dei gloria: quæ crescit splendore sanctitatis, quam habebunt, ipsius obsequio se totos manciparunt. *Secundus* est, bonum ipsiusmet Religionis: cuius incrementum & perfectio ex eo dependet, vt bonos eius tradat, sanctitatem promouentes, quam mater ipsa profitetur. *Tertius* est, bonum ipsorummet tyronum: vt proficiant, & opus Dei cum dignitate faciant, suaque vota in magna excellentia offerant, & perfectionem consequantur, ad quam sunt vocati. Totum hoc complectitur perfectus zelus a charitate proueniens: quæ duobus suis actibus amoris Dei, & proximi, urget Prælatos, ipsos Magistros, & alios Religionis seniores, vt Nouitiorum ac Tyronum perfectionem promouere studeant, ob tres prædictos fines. Quod iucundo quodam colloquio spiritus Sanctus explicuit in libro Canticorū, sic dicens: *Soror nostra parua, & vbera non habet. Quid faciemus soror nostra in die, quando alloquenda est? (cū scilicet agatur de ea sponso tradenda) respondit, ad faciemus super eum propugnacula argentea: si ostium est, compingemus ianua tabule cedrinis.* Quæ verba continent quandam rationem consultandi, quæ

Supr. c. 2.

Ad bonum Religionis.

a Can. 8. 8.

Prælati, & Spiritus Magistri, ac seniorum Religiosorum congregatio habet inter se circa remedium & profectum animarum tenerarum, & quodammodo infantium in virtute, quas Christus D. N. vocauit, & ad Religionem duxit eo fine, vt perfectissimas spirituales nuptias cum eis celebraret. Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ votis interuenientibus. Quæ nuptiæ ad finem Tyrocinij sint celebranda; cupiunt illi ad talē solennitatē, eas ornatas esse sanctitate, quæ decet eas quas supremus hic Rex in sponsas daturus sit. Si enim virgines Regi Assuero nupturæ. (vt in libro Ester testatur) integrum annum expendebāt in sua præparatione & ornatu, qui erat valde magnificus: & b sex quidē mensibus primis oleo ungebantur myrrhino, alio tempore quibusdam pigmentis & aromatibus utebantur. multo erit magis rationi consonaneum vt animæ cælorum Regi nupturæ, annum vnum, imò duos, & cum expendant in necessario ornatu procurando ad ipsum diem nuptiarum, vt inueniant gratiam in oculis eius, eiq; placeant. Quare merito sex mensis impendent & multo plures, unguendo se unguento myrrhino, hoc est, carnis ac sensuū mortificatione, ad factores ac ineptos vitiorum sapores respondos; & se ipsas præseruandas à peccatorum corruptione: per alios sex menses, & multo adhuc plures occupentur, unguendo se ipsas fragrantibus variarum virtutum unguentis, & exercendo earum actus cum tanto studio: vt sint bonus odor Christi; bonoque suo exemplo omnes edificent.

§. I. Castitas & Humilitas.

HOC SPIRITV & zelo dicunt Magistri & Prælati de huiusmodi animabus: *Soror nostra parua & vbera non habet. Quia faciemus in die quæda interroganda est, & sponso tradenda?* Et in eadē interrogacione supponūt myrrinam duas fundamentales virtutes, quibus ornati esse debēt Nouitij, vt in Religione admittantur, eiusq; statūs fractibus, ac Diuinis nuptijs cum reuerentia excellētia fruantur: virginitatem, scilicet & Humilitatē: de quarum comitacione diximus plura superius. Quæ vt plurimum comitatur feminas, quæ in tenera ætate vocantur ad Religionē, suntq; etiam valde optatæ: vt vni. Ac propterea solet Dominus nolter in tenera ætate eos vocare; antequam Caro, & mundus fallacijs suis, eorum iudiciam peruertēs, experiri faciant testandas suas voluptates, & vanitates. Hoc autem insinuant illa verba: *parua, & vbera non habet.* Caro enim & mundus vbera deo ampla valde, & abundantia habent, execrando suo lacte redundantia: virumque scilicet insatiabilem appetitum voluptatis & vanitatis; quæ Sanctus Bernardus vocat *lactem sanguisugæ* semper dicentis, *Afferffered* quod neque animus vanitatis, neq; corpus voluptatibus latetur. Ille autem paruus esse censetur, & non habere vbera: qui prauos hos duos affectus mortificatos habet, perfectiorerunt: duarū virtutum: nā virginitate & castitate Angelica, affectiones magis

b Ester. 2. 12

Tract. 2. 2. 7

In Declam.
vid. Ecce,
os reiqui
nisu omnia.

carnalia; ac desideria lactis cōsolationum terrenarum: vt capacioꝝ fiat
 lactis illud Isaiæ: *Que docebit Deus scientiã: & quẽ intelligere faciet au-*
ditus ablatos a lacte, & annulos ab vberibus. Quasi dixerit: qui statuerũt absti-
 nere ab omnibus carnis ac sensuum suorũ voluptatibus, bene dispositi sunt,
 vt eis Dominus scientiã cōmunicet Diuinorũ mysteriorum, quã per fidem
 viderũt: quia luce sua eos illustrat vt ea intelligãt & assequantur: & eisdẽ
 cōmunicabit etiã virtutũ ac perfectionis Euãgelicã scientiã, quã in Religio-
 nibus docetur: satians eos lacte Diuinarum cōsolationum, quod spõsus Di-
 uinus exprimit ex cœlestibus suis vberibus. Sed multò magis ad hoc ipsum
 videri virtus internã & externã humilitatis: quã significatur, cum dicitur,
Humilis, & vbera non habere. Humilis enim, & in suis oculis est paruus, & talis
 capere haberi in oculis omnium hominũ: comprimit. n. omnẽ tumorẽ, quẽ Su-
 perbia gignit in vberibus, & affectibus cordis. Non enim cōplacet sibi Deus
 in paruitate & humilitate externa: si pectus interim tumer interna vanitate:
 cum nos vocat, inuitat, vt ab eo d *discamus: quia mitis est & humilis cor-*
de. Quã humilitas est præclarissima dispositio ad oblationẽ votorum faciẽ-
 dam; & ad suscipiendam doctrinam perfectionis, quã traditur à Magistris
 in Religione. Qui valdẽ mysticẽ per modum consultationis quærunt: *quid*
faciamus proxijs nostris? non enim dicunt: *quid ei dicemus? sed: quid ei faciemus?*
 Manus enim perfectorum Magistrorum non solum est dicere, sed etiam fa-
 cere: quem admodum discipulorum, & Tyronum non solum est audire: sed
 etiam, quod audierunt, exequi. Necessẽ quidem est ipsos Magistros loqui,
 & hortari docere & instruere Nouitios de rebus omnibus ad perfectionem
 propriam statũs Religiosi spectantibus: sed tales exhortationes debent simul
 complecti & verba & facta: illustrando intellectum veritatibus; voluntatem
 vero permouendo efficacibus virtutum desiderijs, eosq; adiuuando & pro-
 mouendo ad omnium executionẽ. Cōsultantes & inter se conferẽtes de me-
 morijs adhibendis, ad eos iuuãdos in feruẽti Sanctorũ operum exercitio; &
 ad perfectã sui ipsorum mortificationẽ; & nominatim duorum appetituum,
 quos diximus, voluptatũ scilicet ac vanitatum. Negãtes eis, quã delectãt, & ho-
 noꝝem quem appetunt; & exercẽtes eos rebus, quã pœnam & pudorem ad-
 ferunt, quas illi refugiunt: adhibendo propria antidora ad radicem, ex qua
 talis appetitus procedunt. Qui (vt S. Bernardus dixit) sunt *e sanguisuga* pro-
 prie volũtatis; cuius appetitiones & propõsiones mortificandã sunt, ac flectẽ-
 das: nõ permittẽtes, vt ij propriã volũtatis ac iudicij cõpotes fiãt; etiã in re-
 bus, quã videntur aliã spirituales: eò quòd soleãt esse esca vanitatis, & carna-
 litatis, licet palliatã: vt fusius postea dicetur. SED vltteriũs necessẽ est pro-
 gredi Magistrorum industriã: Nouitij enim, etiamsi carnis ac mũdi vbera
 mortificãt; attribuunt tamen sibi nõ tardò, ex zelo quodam indiscretò, quòd

a Isai. 28. 9.

b Mas. u. 29

Suprà.
c Pro. 30. 51.

De informa
Nouit c. 6.
1. Leu. 19-23

habeant ybera ipsius Iponsi: ideoque ante tempus volunt fieri matres, do-
centes & lactantes alios: & in hunc modum alios proferunt sublitates effe-
ctus, sub specie & colore maioris perfectionis; aspirantes ad res maiora,
quàm illorum ætas, & Tyronum status ferant. Nihil tamen horum ferre de-
bent Magistri; sed eos dexterè mortificare: reuocantes sibi in memoriam
(vt S. Bonaventura monet) quod olim iubebat Dominus per Moysen: *ut*
quando filii Israel ingrederentur terram, & plantarent in ea ligna pomifera, abje-
rent praputia eorum, & fructus siue poma, qua germinarent, censerentur ipsi in
munda tribus primis annis: eò quòd non essent apta ad comedendum; & in
lignis essent noxia: eò quòd virtutem exsugerent, qua debebat tendere
radices, vt profundius in terram descenderent. Quid autem hoc erat ali-
nisi monere Prælatos, & Magistros Nouitiorum, qui in sacra Religione
horto sunt plantati, vt primis sui Nouitiatus annis, eos circumcidant, ac mor-
tificent: nec solùm affectus eorum inordinatos ad res prauas; sed nimiam
iam ad res bonas, qua sunt immatura, nec legitimum habent saporem. No-
uitiatus enim tempus non destinatur ad docendum; sed ad discendum; eo
que est tempus proficiendi publicis actionibus, qua præbent occasiones
vanitatis; sed iaciendi profundas radices in humilitate. Ac proinde expe-
tunc mortificare zelum alios iuandi, eumque differre ad suum tempus. Et
conari, in seipsis proficere mortificatione nimiorum affectuum suorum.

§. 2. *Solida virtutes, & opera vite actiue, & contemplatiue.*

POst prædictas duas virtutes, studendum est alias valde excellentes con-
parare, qua insinuatur in responsione spiritus Sancti, ad interrogatio-
nè propositam. Ait enim primùm: *si murus est, adificemus super eum propugnac-*
ula argentea. quasi diceret: super fundamentum humilitatis & castitatis con-
gatur murus altus & fortis, qui animam ipsam omni ex parte circumdet,
custodiat, & defendat ab hostium oppugnationibus. Quis autem hic murus
& propugnacula sunt, nisi virtutum solidarum vnio & coniunctio: quæ
fortes sunt & protectio ac defensio reliquarum, ac totius perfectionis Re-
ligiosæ, quam eleuant & ad culmen vsq; magna curæ excellentia perducat.
Quemadmodum enim murus ciuitatis construitur ex multis, magnis, ac ter-
ribus lapidibus calce cõnexis; ita religiosæ animæ murus fabricatur ex mul-
tis virtutibus coniunctis charitate, qua est vinculum perfectionis. Ad hanc
ædificiũ pertinet virtutes in proximo capite insinuata: præcipue animi
firmido; qua timores reprimat; cor verò corroborat in certaminibus aduer-
sus hostes; *Patientia*, qua moderatur tristitias in doloribus & opprobriis;
nimiumq; adiecit ad ea toleranda, *longanimitas*, qua nõ affligitur propter
subsidiũ moras, & laborum diuturnitatem; *Constantia*, qua odit mutationes.

nec deficit in ijs, quæ bene proposuit; *Fiducia*, in Deum, quæ humanis virib. addit Diuinas; *pura intentio*, quæ opera ipsa eleuat ad res æternas obtinendas, designata fines temporales ac terrenos; ac denique *Charitas* fraternalis, quæ corda connectit; & *Amor Charitasq.* Dei: quæ omnia potest, omnia suffert, omnia sperat: estq; inuincibilis ob Domini virtutem, quem diligit. Ex his virtutibus erigitur in ipso corde murus ad eò fortis, vt nullæ impugnationes, aut tormenta Dæmonum valeant illum deicere: cum illo est anima bene munita, tuta, & quieta; cum ingens firmitate in sua vocatione; & in vita Religiosa, quam est aggressa. Et tunc in ea impletur, quod dixit Isaias Prophetam *vocaberis edificator septium, auertens semitas in quietem*. Incedes enim cum magna quiete per semitam perfectionis, cum tali muro munitus eris, ac circumdatus. Latet quoque aliquid mysterij in eo, quod appellat *murum*, quam dicebat esse *paruam*: vt intelligant speciatim Religiosæ: cum ipso statu mutandam esse femininam imbecillitatem in fortitudinem plus quam humanam. Ac propterea (dicit S. Thomas) abscindi illis capillos, qui sunt gloria feminarum: quasi eo facto moneantur: se euadere subiectionem vitæ carnalibus, & animos induere viriles.

AD IDEM ædificium aptius construendum adiuuant etiam Tyronum Magistri, prospicientes eis de materialibus aptis, suggerentes bona consilia, & rationes ædificandi; & ad virtutum exercitia magno spiritu extimulantes. Cum autem vident murum solidè erectum: adiungunt turres & propugnacula *argentea*, virtutes scilicet vitæ contemplatiuæ, quæ spiritum ad familiaritatem cum Deo eleuant, per orationem & contemplationem; magisque notitiam & opinionem ei communicant diuinorum mysteriorum per lectionem & meditationem. Dicuntur autem *argentea* ob pulchritudinem & munditiam, quam in anima efficiunt; & quod vertentur circa Dei verba in Scriptura sacra reuelata: b *eloquia enim Dei* (ait Dauid) *eloquia casti argenti igne examinatum, purgatum septuplum* ab omni scoria. Sunt tamen turres & propugnacula: quia strenuè defendunt ipsum virtutum murum: quas ad altiore extollunt perfectionem. *Argentea* turris est meditatio, fouens ignem affectuum, quem Christus D. N. *misit in terram*; excitatq; feruentia desideria eum in omnibus eius virtutibus imitandi. Propugnaculum argenteum est donum contemplationis eleuans spiritum supra se: vt cum Deo suo illum vniet; valdeque perfecta similitudine in eum transformet. Denique propugnacula *argentea* sunt excelsa sensa fidei, cælesti luce illustrata: qua quis assequitur; & vt par est, magni facit mysteria diuina, promissaque Dei suis selectis facta in hac & futura vita: quibus valde solidatur vocatio; & hostibus resistitur: qui contendunt eam deicere. super talem murum aptè collocantur tales turres & propugnacula: nam super vitæ

a Psal. 58. 12.

In 1. Cor. lection. 2.

b Psal. 11. 7.

c. Luca.

dGa, 29. 22.

actiuz virtutes feliciter crescunt actiones contemplatiuz: Quæ (teste sancto Gregorio) præsupponit opera actionis, & mortificationis, quæ ipsam animam dolant ac purificant: & vtraque disponit ad perfectas spirituales nuptias cum ipso Christo Domino ineundas. Qui sicut Iacob, etiam prius duxit, animam sc. Sanctis Actiuz vitæ actionibus occupatam: multo tamen maiori amore ac iucunditate, *Rachelem*, duxit; animam scilicet actionibus vitæ contemplatiuz decoratam; & multo adhuc libentius eam, quæ vtriusque actionis cõplectitur; estq; instar muri fortissimi cum pulcherrimis purissimis argenti propugnaculis. Quamobrem Nouitiorum Magistri magnam curam adhibere debent in hisce propugnaculis erigendis: docentes eos aptè orare, meditari & familiariter cum Deo agere: & proponentes ædificij materialis siue puncta ac veritates, circa quas ratiocinationes & affectus suos exerceant: rectè eos dirigentes, vt in ijs exercitijs insignes & eminentes euadant, quam quo gressu in eis profecerint: pergunt etiam in reliquis. Neque gratis Spiritus S. verbo illo vtitur, *ædificemus* in plurali numero: vt intelligatur, ad huiusmodi ædificium non vnum solum, sed multos concurrere debere: neq; sufficere solum discipulum, neq; solum Magistrum: nisi maturo se se adiuent nec vterq; sufficient, nisi adiuet ipse Deus: qui præcipuus est muri huius, & propugnaculorum eius extractor: cuius gratia nunquam deest ijs, qui bene vti volunt. Refert autem plurimum ita diem totum distribuere, vt vna pars expendatur in ædificio muri, & actionum externarum, altera vero in erigendis propugnaculis & actionibus internis.

§. 3. *Virtutes qua sensus cobibent.*

QVAMVIS nihil superesse videbatur, ad animæ Religiosæ perfectionem: Spiritus sanctus tamen aliquid addit, dicens: *si ostium est, congregamus illud tabulis cedrinis*: hoc est, anima, quæ perfectionem Evangelicam profitetur, non potest esse murus omni ex parte clausus; sed necesse est aliquod habere ostium, per quod pateat ingressus & exitus, iuxta prudentiæ Regulas. Si itaque anima tanquam ostium, quod spis temporibus aperitur, & occludatur: vt amicis liceat ingredi, & exire; sitq; tuta, quod hostes non ingredientur. Cordis ostia sunt quinque; sensus, & lingua. Quæ aperienda sunt ad res necessarias ac decentes; claudenda verò noxijs ac superfluis: ne mors, & ruina per ea ingrediatur. Cùm autem anima reces conuersa ac noua, non sit satis perita ac dextera: prospicit Deus noster, vt in Religione fiant ostia cedrina (quæ arbor est solida, odorifera, & quasi incorruptibilis) quibus omnes sensus bene custodiantur. Ostia cedrina sunt virtutes morales, quæ custodiunt, gubernantq; sensus exornate & corroborate documentis & consilijs, tam quæ continentur in Regulis Religio-

Cordis ostia quinque; sensus.

nis; quàm, quæ à Tyronum Magistris traduntur. Tabulæ cedrinæ, quibus illa ostia compinguntur, sunt *temperantia*, quæ gustus voluptates moderatur, *modestia*, quæ oculos aperit, clauditque prout oportet, reliquasque corporis actiones dirigit; *silentium* religiosum, quod linguam frænat, & suo tempore tacet; *regularis ipsa clausura*: ut nunquam sine superioris facultate quis egrediatur, *mansuetudo* & *Clementia*, quæ iræ impetas prohibet; *Obedientia*, quæ voluntatem subijcit executioni omnium harum actionum; & *prudens*, quæ modum in eis omnibus tenendum præscribit. Hæ omnes virtutes sunt quasi tabulæ cedrinæ, solidæ ac fortes, ob firmitatem, qua quique seruat quod ad se spectat; fragrantæ, propter ædificationem, quam alijs adferunt. incorruptibiles, eò quòd à plurimis culpis præserventur: & sic conferant ad murum, eiusque propugnaculorum defensionem, & perfectionis virtutum reliquarum conservationem. Dicuntur quoque Cedrinæ: eò quòd à *Insistum* faciant florere, sicut *Cedrus Libani*, imitantem exempla magistorum Sanctorum; & supremi omnium cedri, Christi Salvatoris nostri: qui in huiusmodi virtutibus mirum in modum floruit: cuius exempla tabularum cedrinarum vicem subire possunt: ex quibus ostia fiant ad notatos sensus frænandos, & continendos. Hæ sunt in genere virtutes, in quibus Prælati & Tyronum Magistri eos debent exercere: præmissa consultatione & consideratione hic insinuata, euitatis semper vitiosis extremis. Neque enim ad eò accelerare & urgere debent, quasi velint: eos vno die fieri perfectos; neque ad eò tardè, ut permittant, eos semper esse ignavos ac desides. Nec debent, eos ad eò premere, & onerare, ut ruat ædificium, quod erigere cogitant; neque ad eò illis connivere, ut nunquam illud exurgat. Ne ad eò excelsas turres super murum debilem erigant, ut illas ferre non possint: nec satis sibi esse existiment, si parvas erigant, cum possit murus ferre maiores. Cuique igitur pensum illud, modumque orationis præscribant: quæ eius feruori & mortificationi, cui sese dedit, sit accommoda. Sed & illud attendant: ut cedrinæ tabulæ ipsis ostijs ita aptè coniungantur: ne hostes qui valde sunt subriles, rimulam aliquam inueniant, per quam possint penetrare: ne prætextu solatij aut recreationis ita alicui sensuum habenas laxent, ut præcipitetur; neque ad eò fortiter premant, prætextu observantia religio: ut eos frangant ac destruant. Sed quoniam totus sequens Tractatus de ijs virtutibus agitur: in eodem etiam de eis agetur, quatenus ad Tyrones spectant.

Tabulæ
cedrinæ
quæ.

Tabulæ
cedrinæ
sunt incor-
ruptibiles.

a P/a. 91. 13.

Non sunt
nimium
premedi
subditi.